

Complexnummer: 525283

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Porceleyne Fles

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

525284, 525285, 525286

Woonplaats

Delft

Gemeente

Delft

Provincie

Zuid-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Rotterdamseweg 196, 2628 AR Delft

Complexomschrijving

Inleiding

In het tweede decennium van de twintigste eeuw werd het onderkomen van de keramiekfabriek 'De Porceleyne Fles' aan het Oosteinde in het centrum van de stad Delft te klein. Besloten werd te verhuizen naar een terrein buiten de stad, vlakbij een haven aan de Delftse Schie. Van deze eerst bouw fase is een twee bouwlagen tellend FABRIEKSGEBOUW onder een zadeldak en een BINNENTUIN bewaard gebleven. In en aan deze binnentuin presenteerde de fabriek haar bouwkeramische produkten. Hier bevindt zich ook de GALERIJ, waarmee De Porceleyne Fles op de Wereldtentoonstelling te Parijs van 1900 de hoofdprijs verwierf.

In 1930 volgde een ingrijpende verbouwing waarbij een KANTOOR-, FABRIEKSGEBOUW werd toegevoegd, dat in 1930 is ontworpen naar een ontwerp van architect en TH-lector A. van der Lee in een stijl waarin invloeden van de Late Amsterdamse School en Nieuwe Zakelijkheid zijn verwerkt.

In de jaren 1980 zijn op het terrein achter de eerder genoemde onderdelen fabriekshallen met sheddaken gebouwd. Tevens werd de entree verplaatst naar de Rotterdamseweg en geaccentueerd met een luifel.

Omschrijving

Het uit drie onderdelen bestaande complex is gesitueerd op een rechthoekig terrein aan de westzijde van de Rotterdamseweg. De binnentuin is van de ventweg langs de Rotterdamseweg gescheiden door het in 1930

gebouwde kantoor- en fabrieksgebouw, dat zich over de gehele breedte van het terrein uitstrekt. Aan de noordzijde van de tuin is het onder zadeldak staande fabrieksgebouw gesitueerd. Aan de westzijde van de tuin bevindt zich een galerij onder een lessenaarsdak. Aan de zuidzijde bevindt zich een aanbouw onder een schilddak. Het overige driekwart van het terrein is bebouwd met de moderne fabriekshallen die buiten de bescherming vallen.

Waardering

Het complex is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, architectuurhistorische en ensemblewaarde.

Het complex heeft cultuurhistorische waarde als een bijzondere uitdrukking van een specifieke bedrijfstak, die van groot belang was en is voor de regio Delft.

Het complex heeft architectuurhistorische waarde vanwege de veelvuldig toegepaste, door het bedrijf zelf vervaardigde bouwkeramiek, een bouw materiaal dat in de eerste decennia van de twintigste eeuw van grote invloed was op de ontwikkeling van de architectuur in Nederland. Daarnaast heeft het complex architectuurhistorische waarde als voorbeeld van de ontwikkeling van een bouwstijl, alsmede vanwege de belangrijke plaats van een complex onderdeel in het oeuvre van de architect A. Van der Lee.

Het complex heeft ensemblewaarde vanwege de ruimtelijk-functionele relatie tussen de complexonderdelen .

Het complex is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de redelijke mate van gaafheid van zowel exterieur als interieur.

Monumentnummer*: 525284

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 augustus 2002
Kadaster deel/nr: 18442/17

Complexnummer

525283

Complexnaam

De Porceleijne Fles

Woonplaats*

Delft

Gemeente*

Delft

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Rotterdamseweg

Nr*

196

Toev.*

Postcode*

2628 AR

Woonplaats*

Delft

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Delft

Sectie*

K

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

2235

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

KANTOORGEBOUW en FABRIEKSGEBOUW van De Porceleijne Fles, gebouwd in 1930 naar een ontwerp van de architect en T.H. lector A. van der Lee in een stijl waarin invloeden van de Late Amsterdamse School en de Nieuwe Zakelijkheid zijn verwerkt. Dit gebouw was een vervanging van en toevoeging aan het reeds bestaande complex dat in het tweede decennium van de twintigste eeuw is gebouwd. Het pand is aan de achtergevel (noordzijde) verbouwd. Een luifel markeert de vernieuwde entree van het bedrijf.

Het interieur van het gebouw bevat een bijzonder trappenhuis, dat geheel versierd is met door fabriek zelf vervaardigde keramische tegels. Op de begane grond zijn delen van het overige interieur gewijzigd als gevolg van de herinrichting en uitbreiding van de tentoonstellingsruimten.

Omschrijving

Het kantoor is met haar van oorsprong rechter zijgevel aan een ventweg langs de Rotterdamseweg gesitueerd. De oorspronkelijke voorgevel, die thans niet meer als zodanig in gebruik is, is gelegen aan een smalle zijweg. Het gebouw bestaat uit drie aan elkaar gekoppelde rechthoekige volumes met plat dak, verschillend in lengte, breedte en hoogte. Het hoofdvolume telt drie bouwlagen. De overige volumes tellen twee bouwlagen en zijn geplaatst aan de noordzijde van het hoofdvolume.

De gevels zijn opgetrokken in een grauwe baksteen in kruisverband. In de gevels is decoratief metselwerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

toegepast. De bovenzijden van de gevels zijn afgedekt met bouwkeramische tegels. De rechthoekige vensters bestaan uit enkele en samengestelde raampartijen met stalen roeden en bovenlichten.

De symmetrische voorgevel (zuidzijde) heeft een rechthoekig gevelvlak met hoekpenanten. De negen traveeën tellende gevel is voorzien van een middenrisaliet ter breedte van een travee. De middenrisaliet is tevens voorzien van twee hoekpenanten. De dubbele deuren van de entree zijn omlijst door bouwkeramiek. Deze keramiek kent een expressionistische vormgeving. De teruggelegen gevelvlakken hebben elk vier venstertraveeën. De vensters in de eerste en tweede bouwlaag zijn geplaatst in iets teruggelegen velden. Lisenen scheiden de velden van elkaar. De vensters in de derde bouwlaag zijn voorzien van hardstenen middendorpels.

De asymmetrische achterzijde is samengesteld uit de achtergevel van het hoofdvolume en de twee achtergevels van de volumes, die ten opzichte van dit hoofdvolume risaleren. In de gevel van de linker risaliet bevindt zich de toegang tot de tentoonstellingsruimtes.

De asymmetrische linker zijgevel is aanmerkelijk soberder vormgegeven. Het drie bouwlagen hoge hoofdvolume is van het twee bouwlagen hoge volume onderscheiden door een brede hoekpenant. In de eerste bouwlaag van het hoofdvolume bevinden zich twee brede rechthoekige vensters waartussen een met bouwkeramiek versierd toegang is geplaatst. In de tweede en derde bouwlaag bevinden zich vensters, die door bakstenen muurdammen van elkaar zijn gescheiden.

De asymmetrische rechter zijgevel bestaat van links naar rechts uit drie onderdelen. Ten eerste het op eenzelfde wijze gelede hoofdvolume, bestaande uit drie bouwlagen en elf traveeën breed, voorzien van hoekpenanten en de naam 'DE PORCELEYNE FLES' op het muurvlak onder de reeks vensters van de derde bouwlaag. Ten tweede een twee bouwlagen hoog en vier traveeën tellende vleugel, eveneens voorzien van een hoekpenant. Ter derde de teruggelegen toegang tot de fabriek en de daarboven gelegen alteliers.

De centrale trappartij met vide is geheel bekleed met flesgroene bouwkeramiek en is daarmee het belangrijkste representatieve element in het interieur. In de tentoonstellingsruimten, die vele malen zijn aangepast, en zich thans uitstrekken tot aan de fabriekshallen, zijn onder meer vele bijzondere voorbeelden van bouwkeramiek geplaatst van vóór 1940 bewaard gebleven.

Waardering

Het kantoor- en fabrieksgebouw is als onderdeel van het complex De Porceleyne Fles van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

Het complexonderdeel heeft cultuurhistorische waarde als een bijzondere uitdrukking van een specifieke bedrijfstak, die van groot belang was en is voor de ontwikkeling van de voor de regio Delft kenmerkende keramische industrie. Het complexonderdeel heeft architectuurhistorische waarde vanwege de veelvuldig toegepaste, door het bedrijf zelf vervaardigde bouwkeramiek, een bouw materiaal dat in de eerste decennia van de twintigste eeuw van grote invloed was op de ontwikkeling van de architectuur. Daarnaast heeft het complexonderdeel architectuurhistorische waarde als regionaal voorbeeld van de ontwikkeling van een bouwstijl, alsmede vanwege de belangrijke plaats van het complexonderdeel in het oeuvre van de architect A. Van der Lee. Het complexonderdeel heeft ensemblewaarde vanwege de ruimtelijk-functionele relatie met de overige onderdelen van het complex.

Het complexonderdeel is tevens van belang vanwege de redelijke mate van gaafheid.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen
Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Handel en kantoor
Industrie

Functie

Kantoorgebouw
Fabrieksgebouw

Monumentnummer*: 525285

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 augustus 2002
Kadaster deel/nr: 18442/17

<i>Complexnummer</i>						<i>Complexnaam</i>
525283						De Porceleyne Fles
<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>			
Delft	Delft		Zuid-Holland			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Rotterdamseweg	196		2628 AR	Delft		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>		<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>	
Delft	K				2235	

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

De keramiekfabriek De Porceleyne Fles verplaatste haar werkzaamheden in het tweede decennium van de twintigste eeuw naar de Rotterdamseweg. Dit complexonderdeel, een BINNENTUIN, behoort tot die eerste bouwperiode. In en rondom de tuin zijn bouwkeramische producten tentoongesteld. Aan de westzijde van de tuin bevindt zich de bogen-GALERIJ (arcade), waarmee De Porceleyne Fles op de Wereldtentoonstelling te Parijs van 1900 de hoofdprijs verwierf. De specifieke flesgroene kleur van de galerij is verkregen door het verwerken van uraniumoxide. De tuinaanleg kenmerkt zich door een geometrische vormgeving. De bouwkeramische elementen in en rondom de tuin zijn vervaardigd in verschillende bouwstijlen, waaronder historiserende en expressionistische vormen. Het in 1930 toegevoegde kantoor- en fabrieksgebouw begrenst de tuin aan de oostzijde, het tegelijk met de tuin gebouwde fabrieksgebouw in traditionalistische bouwtrant begrenst de tuin aan de noordzijde. Hier is in de jaren 1990 een glazen uitbouw gerealiseerd.

Omschrijving

De rechthoekige binnentuin is voorzien van een rechthoekige vijver met afgeschuinde hoeken. Op de korte zijde van de vijver ligt een smalle tuinstrook, die wordt gemarkeerd door gebogen keramische tegels. Deze tegels zijn eveneens rondom de vijver aangebracht. De vijver en de strook zijn gelegen in een grasveld. Naast de vijver bevindt zich een keramische fontein met figuratieve motieven. De aan de westzijde van de tuin gelegen bogengalerij is opgebouwd uit een reeks van bouwkeramische bogen in verschillende historiserende stijlen, waaronder de Neo-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Romaanse stijl, de Neo-Gotiek en het Oriëntalisme.

Waardering

De binnentuin met arcade is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

De binnentuin met arcade heeft cultuurhistorische waarde als uitdrukking van een specifieke bedrijfstak, die van groot belang was en is voor de ontwikkeling van de voor de regio Delft kenmerkende keramische industrie. Het binnentuin met arcade heeft architectuurhistorische waarde vanwege de veelvuldig toegepaste, door het bedrijf zelf vervaardigde bouwkeramiek, een bouw materiaal dat in de eerste decennia van de twintigste eeuw van grote invloed was op de ontwikkeling van de architectuur. Daarnaast heeft het complexonderdeel architectuurhistorische waarde als een goed voorbeeld van een bijzondere ontwikkeling in de toepassing van bouwmaterialen.

Het complexonderdeel heeft ensemblewaarde vanwege de ruimtelijk-functionele relatie met de overige rondom de tuin gesitueerde complexonderdelen.

Het complexonderdeel is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Welzijn, kunst en cultuur

Functie

Tuin

Galerij (I)

Monumentnummer*: 525286

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 augustus 2002
Kadaster deel/nr: 18442/17

Complexnummer

525283

Complexnaam

De Porceleyne Fles

Woonplaats*

Delft

Gemeente*

Delft

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Rotterdamseweg

Nr*

196

Toev.*

Postcode*

2628 AR

Woonplaats*

Delft

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Delft

Sectie*

K

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

2235

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

De keramiekfabriek De Porceleyne Fles verplaatste haar werkzaamheden in het tweede decennium van de twintigste eeuw naar de Rotterdamseweg. Dit complexonderdeel, een FABRIEKSGEBOUW, dat aan alle zijden is vastgebouwd aan latere toevoegingen behoort tot die eerste bouwperiode. Het gebouw is met name aan de noord-, west- en oostzijde verbouwd. Deze gevels zijn van ondergeschikt belang voor de bescherming. De zuidgevel is gelegen aan de binnentuin. Aan deze gevel is in de jaren 1990 een glazen uitbouw gerealiseerd.

Het bouwwerk is opgetrokken in de bouwstijl van het Traditionalisme.

Omschrijving

Het fabrieksgebouw heeft een L-vormige plattegrond. De stam van de L-vorm bestaat uit een rechthoekig volume met twee bouwlagen onder een met pannen gedekt overstekend zadeldak. Het dak staat haaks op de Rotterdamseweg. De zuidgevel telt vijf traveeën. Voor de eerste travee is een tweelaagse uitbouw met balkon aangebracht. De geheel met bouwkeraamiek versierde eerste bouwlaag van deze uitbouw heeft een afgeschuinde hoek, waarin een deur is aangebracht. De rechthoekige bovenbouw is bekroond door een keramische adelaar. De overige vier traveeën zijn door lisenen van elkaar gescheiden. In iedere bouwlaag zijn spaarvelden met gekoppelde rondboogvensters aangebracht.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het fabrieksgebouw van het fabriekscomplex 'De Porceleyne Fles' is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

Het complexonderdeel heeft cultuurhistorische waarde als een bijzondere uitdrukking van een specifieke bedrijfstak, die van groot belang is geweest voor de ontwikkeling van de voor de regio Delft kenmerkende keramische industrie. Het complexonderdeel heeft architectuurhistorische waarde vanwege de veelvuldig toegepaste, door het bedrijf zelf vervaardigde bouwkeramiek, een bouw materiaal dat in de eerste decennia van de twintigste eeuw van grote invloed was op de ontwikkeling van de architectuur. Daarnaast heeft het complexonderdeel architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een bouwstijl.

Het complexonderdeel heeft ensemblewaarde vanwege de ruimtelijk-functionele relatie met de overige onderdelen van het complex.

Het complexonderdeel is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Fabrieksgebouw